

ÅLANDS MILJÖPRÖVNINGSNÄMND

Strandgatan 25
22 100 Mariehamn
Tel.nr. (018) 25000 växel, (018) 25127 direkt
Fax.nr. (018) 16595

BESLUT

Ärendenummer

MPN-05-8

Beslutsdatum

21.04.2005

Postningsdag

21.04.2005

Sökanden

Brändö Lax Ab
22920 Åva

Ärende

Brändö Lax Ab ansöker om miljötillstånd enligt 11 § landskapslagen om miljöskydd och miljötillstånd (30/2001), nedan kallad miljöskyddslagen och enligt 6 kap. 18 § 1 mom. punkt j) vattenlagen för landskapet Åland (61/1996), nedan kallad vattenlagen.

Ansökan avser tillstånd för pilotförsök för odling av fisk i täta kassar i havet mellan Killingholm och Ådskärsgrundet i Brändö kommun.

Beslut

Miljötillstånd

Miljöprövningsnämnden beviljar Brändö Lax Ab, med stöd av 24 § miljöskyddslagen, miljötillstånd för att genomföra pilotprojekt med odling av fisk i täta kassar, genom att överföra del av tillåtet närsaltsinnehåll i fodret från befintliga anläggningar med miljötillstånd i samma vattenområde i Brändö kommun.

Ersättningar

Miljöprövningsnämnden har prövat frågan om ersättningsskyldighet enligt 7 kap. 8 § vattenlagen och anser att nedanstående villkor utgör sådant skydd att verksamheten inte kommer att orsaka sådan skada som ligger till grund för ersättningsyrkanden enligt 7 kap. 4 och 6 §§ i vattenlagen.

Giltighet

Detta tillstånd är i kraft till 31.12.2007 under förutsättning att tillståndshavaren innehar laglig rätt till de för fiskodlingsverksamheten erforderliga vattenområdena. Om tillståndshavaren har för avsikt att fortsätta fiskodlingsverksamheten efter 31.12.2007 skall en ansökan om nytt tillstånd inlämnas till Ålands miljöprövningsnämnd före 30.06.2007 i enlighet med bestämmelserna i miljöskyddslagen. Detta tillstånd är ikraft till den 31.12.2007 eller till dess ett beslut fattats med anledning av en ansökan om förnyat tillstånd, som inkommit innan den 30.06.2007, och beslutet vunnit laga kraft.

Villkor

Tillståndshavaren skall följa nedanstående villkor som upprättats med stöd av 25-26 §§ miljöskyddslagen och 4 kap. 7 § vattenlagen:

1. Den totala mängden foder som årligen får används vid Torsholma, Brunnsö och Killingholm får högst innehålla 1560 kg fosfor och 12000 kg kväve, dock så att mängden närsalter i fodret vid Killingholm ej överskrider 360 kg fosfor och 3760 kg kväve.
2. Den i havet utsläppta specifika belastningen från odlingen vid Killingholm får inte överskrida 6 gram fosfor och 44 gram kväve per kilogram producerad fisk.

De specifika belastningsvärdena beräknas genom att från näringsmängden av det årligen använda fodret subtrahera den mängd näring som bundits i fiskens tillväxt och genom att dividera den på detta vis erhållna differensen med fiskens årliga tillväxt. Beräkningarna utgår ifrån att fisken innehåller 0,4 % fosfor och 2,75 % kväve.
3. Odlingsplatsens läge får ej flyttas under innevarande tillståndsperiod.
4. Tillståndshavaren skall sträva till att minska den belastning på vattenområdet som verksamheten ger upphov till och vid den dagliga skötseln noggrant beakta miljöskyddsaspekter. Tillståndshavaren skall tillämpa den bästa, tillgängliga teknik som enligt gängse branschkriterier är ekonomiskt möjligt, samt kontinuerligt sköta och underhålla anläggningen så att minsta möjliga miljöförorening och störning av närliggande bebyggelse uppstår. Tillståndshavaren skall sträva till att minska foderkoefficienten och använda foder med minsta möjliga fosfor- och kväveinnehåll.
5. Tillståndshavaren skall så långt det är möjligt införskaffa information om fodrets ursprung och framställning för att på så sätt försäkra att det framställts på ett etiskt försvarbart och miljömässigt godtagbart sätt.
6. Tillståndshavaren skall hålla fiskodlingsanläggningarnas konstruktioner och anordningar i sådant skick och förankra dem så att de hålls på de avsedda platserna och inte stör sjötrafiken eller förorsakar det övriga nyttjandet av vattendraget sådan skada som kan undvikas.

För att trygga sjötrafiken i anläggningens närhet skall konstruktionerna utmärkas på ett av Skärgårdshavets sjöfartsdistrikt godkänt sätt. Kopia av karta eller utdrag ur sjökort där platsen för fiskodlingen framgår skall tillställas sjöfartsdistriktet.
7. Vid anläggningen får endast sådana medel och kemikalier användas som är tillåtna enligt landskapslagen om tillämpning i landskapet Åland av riks författningar om kemikalier (32/1990). Alla kemikalier som används inom verksamheten skall anmälas till kemikalieövervakningen vid hälsonämnden och tillsynsmyndigheten vid Ålands landskapsregering.

Alla kemikalier som lagras i verksamheten skall förvaras skilt inomhus i ett ändamålsenligt, lagenligt märkt och låst skåp eller i ett avskilt, märkt och låst utrymme så att de inte riskerar att förorena miljön eller orsaka olägenhet utöver deras faktiska användningsområden.

8. Avfallshanteringen vid anläggningen skall följa kommunal renhållningsplan och landskapslagen om renhållning (91/1998) samt skötas så att miljöförorening förhindras.

Slammet som uppstår i verksamheten skall avskiljas, förvaras, transporteras och omhändertas på sådant sätt att miljöförorening ej uppkommer. Omhändertagande av slammet skall ske på ett av tillsynsmyndigheten godkänt sätt.

Fodersäckar får enligt Ålands landskapsregerings beslut (35/2003) inte eldas upp i verksamheten utan måste återvinnas alternativt deponeras på godkänd deponi.

Död fisk får inte användas till djurfoder. All hantering av död fisk skall för att förhindra olägenhet för människors hälsa och miljö ske slutet för transport till godkänd anläggning för kompostering eller motsvarande godkänd anläggning enligt krav för behandling av animaliskt kategori III avfall, i enlighet med Europaparlamentets och rådets förordning nr 1774/2002 om hälsobestämmelser för animaliska biprodukter som inte är avsedda att användas som livsmedel. Hanteringen skall anmälas till tillsynsmyndigheten.

Farligt avfall skall hanteras enligt gällande lagstiftning och föras till en av myndigheterna godkänd anläggning för mottagning av farligt avfall.

9. Om fisken i anläggningen konstateras eller misstänks ha en smittsam sjukdom som kan överföras från ett djur till ett annat eller en smittsam sjukdom som inte allmänt förekommer, skall sökanden med hänsyn till allmänna eller enskilda intressen underrätta tillsynsmyndigheten och Ålands landskapsveterinär, samt vidta nödvändiga åtgärder.

Om avfall i form av död fisk uppkommer vid bekämpningen av sjukdom skall avfallet behandlas i en av myndigheterna godkänd anläggning för behandling av animaliskt avfall med risk för smitta så att avfallet inte förorsakar miljöförorening.

10. Vid anläggningen skall skötseljournal föras på ett av Ålands landskapsregering godkänt sätt. I journalen skall bland annat antecknas uppgifter om mängden använt foder och dess innehåll, leverantör samt företagsmärkning, om de fiskmängder som tillförts odlingen och bortförts från den, förekomst av eventuella fisksjukdomar och behandling av dem samt fiskens medicinering och dödlighet, använda kemikalier och nödvändiga uppgifter om verksamheten.

Journalen skall hållas vid odlingsanläggningen och skall vid behov uppvisas för tillsynsmyndigheten. Tillsynsmyndigheten skall årligen före utgången av februari tillställas ett årssammandrag på en för detta ändamål uppgjord blankett.

Tillståndshavaren skall på begäran uppge för tillsynsmyndigheten nödvändiga uppgifter och utredningar för kontroll av skötseljournalens tillförlitlighet.

11. Tillståndshavaren skall på egen bekostnad låta utföra kontroller på fiskodlingens inverkan på vattendraget. Kontrollundersökningarna av vattendraget skall inledas innan verksamheten påbörjas. Ett förslag till kontrollprogram skall inlämnas till och godkännas av tillsynsmyndigheten.

Kontrollprogrammet skall minst omfatta undersökningar av bottenfauna, kemisk-fysikalisk vattenkvalitet, klorofyll a i vattenmassan samt, med undantag för den provtagning som skall genomföras innan verksamheten inleds, påväxtalger (perifyton).

Provtagningen av ovanstående parametrar skall i så hög grad som möjligt följa de metoder som används i det av landskapsregeringen godkända gemensamma miljökontrollprogrammet för fiskodlingarna på Åland. Undersökningarna skall inledas innan verksamheten påbörjas och sedan ske minst årligen (även bottenfauna) under tillståndspanoroden. Prover skall tas vid minst en punkt alldeles intill kassarna och vid minst två punkter längre bort från odlingskassarna. Jämförelseprover skall tas vid minst tre punkter i ett referensområde som väljs enligt samma principer som i det gemensamma miljökontrollprogrammet för fiskodlingarna på Åland.

Om resultaten av observationerna ger anledning därtill kan observationsprogrammet senare ändras på ett sätt som tillståndshavaren och tillsynsmyndigheten kommer överens om eller i enlighet med 8 kap 1 § vattenlagen.

Resultaten av observationerna skall inlämnas till tillsynsmyndigheten och Brändö kommun. Dokument och resultat från observationsprogrammet skall bevaras vid anläggningarna och på uppmaning kunna visas för tillsynsmyndigheterna samt vid behov ges till sakägarna för påseende.

12. Tillståndshavaren är själv ansvarig skötare för anläggningen och skall meddela om detta till tillsynsmyndigheten vid Ålands landskapsregering.
13. Tillståndshavaren är skyldig att kontrollera, utreda och redovisa verksamhetens miljökonsekvenser vid avslutande av verksamheten. Meddelande om avveckling skall göras till tillsynsmyndigheten.

Miljöberättelse

Detta beslut behöver ej föregås av en miljökonsekvensbedömning. Den information och utredning som, enligt 5 § landskapsförordning om miljöberättelser och miljökonsekvensbedömningar (10/2000), skall ingå i miljöberättelsen till detta beslut finns i beslutstexten.

Beslutsmotivering

Ålands miljöprövningsnämnd har granskat miljöstillståndsansökan, utlåtanden som anförts i ärendet och förutsättningarna för beviljande av tillstånd. Vid avgörandet har nämnden även beaktat vad som bestämts om skydd av allmänna och enskilda intressen. Miljöprövningsnämnden finner med nedanstående motiveringar att sökanden med iakttagande av de givna tillståndsvillkoren uppfyller förutsättningar för tillstånd enligt 6 kap. 4 § vattenlagen och 24 § miljöskyddslagen och beviljar därmed tillstånd för verksamheten.

Förutsättningar för tillstånd

Brändö Lax Ab har ansökt om tillstånd för att under åren 2005-2007 få genomföra pilotprojekt med odling av fisk i täta kassar i havet mellan Killingholm och Ådskärsgrundet i Torsholma, Brändö.

Miljöprövningsnämnden konstaterar att sökanden i det material som inkommit till nämnden rörande verksamhetsutövaren påvisat tillräcklig kunskap, solvens och att denne är organiserad på ett trovärdigt sätt. Nämnden konstaterar vidare att verksamheten erbjuder sysselsättning åt anställda i en kommun med ett begränsat utbud av alternativa utkomst- och sysselsättningsmöjligheter.

Enligt 2 kap. 2 § i vattenlagen krävs rätt eller rådighet för att utföra ett vattenföretag och enligt 2 kap. 3 § vattenlagen råder den som äger en fastighet över det vatten som finns där,

om inte annat följer av bestämmelserna i vattenlagen. Med ägare enligt 3 § jämställs den som har ständig besittningsrätt till en fastighet. Vattenområdet som avses i ansökan ägs av Torsholma fiskelag. Sökanden besitter genom arrendeavtal de för verksamheten erforderliga vattenområdena.

Enligt 5 kap. 4 § 1 mom. vattenlagen skall landskapsregeringen utfärda sådana kvalitetsnormer som är behövliga eller lämpliga för att med god säkerhetsmarginal klara de allmänna förutsättningarna för vattenföretag eller vattenfarliga verksamheter som anges i 5 kap. 1-2 §§ vattenlagen. Miljöprövningsnämnden konstaterar att landskapsregeringen ej utfärdat kvalitetsnormer och att 5 kap. 9 § 2 mom. i vattenlagen därmed skall tillämpas. Enligt 5 kap. 9 § 2 mom. får ny eller ändrad verksamhet i vattenområde, för vilken kvalitetsnormer som syftar till att begränsa övergödning inte gäller, endast komma till stånd om det visas att verksamheten inte kan bidra till ökad övergödning i området eller om förbättringsöverskott nyttjas enligt bestämmelserna i vattenlagens 5 kap. 12 §. Brändö Lax Ab har ansökt om att få tillstånd till genomförande av pilotprojektet genom att överföra en del av det närsaltsinnehåll i det foder som sökanden har rätt att använda enligt tillstånd för befintliga fiskodlingar vid Åhnholm (MPN-00-121 och MPN-00-128). Miljöprövningsnämnden konstaterar att de två befintliga odlingarna är lokaliserade i samma sund som den ansökta platsen för pilotprojektet och att en omfördelning i enlighet med ovanstående tillståndsvillkor inte medför att mer närsalter tillförs vattenområdet.

I 8 § miljöskyddslagen stadgas att miljöfarlig verksamhet skall förläggas till en plats där den förorsakar minsta möjliga fara för miljön och där miljöförorening kan förebyggas. Enligt 4 kap. 6 § vattenlagen får vattenfarlig verksamhet endast utövas på plats eller platser där minsta möjliga olägenhet för vattenmiljön uppstår och där förutsättningarna finns eller kan skapas för det slags verksamhet som är i fråga, utan att oskäligt högre verksamhetskostnader uppstår till följd av platsvalet. Platsen som avses i ansökan ligger i samma sund som två av sökandens befintliga odlingsplatser, men mer skyddat än de två befintliga sommarodlingarna. På den plats som avses i ansökan finns idag nätkassar för övervintring av fisk enligt tillstånd MPN-00-121 och MPN-00-128. Miljöprövningsnämnden konstaterar att kuststräckor med goda förutsättningar för fiskodling vanligen har en hög vattenomsättning. Hög vattenomsättning medför att utspädningen är stor och att eventuella övergödningseffekter är svåra att mäta i odlingens närhet. Vid en bra lokalisering får man således små lokala effekter men ett generellt tillskott av närsalter till havet. De två befintliga sommarodlingarna i området har enligt den schematiska utredningen *"Förslag till det reviderade miljökontrollprogrammet för fiskodlingen på Åland"* (Jukka Mehtonen, Husö biologiska station, 2000) över de åländska fiskodlingarnas öppenhet beräknats ha en yta på 1,35 km² och en öppenhet på 0,35 vardera. Öppenheten har beräknats genom att dividera vattenytans area med tvärsnittsöppningarnas area. Öppenheten avspeglar vattenutbytestiden och är ett mått på ett områdes känslighet för övergödning. Fiskodlingarna som ingick i studien hade öppenhetsvärden inom intervallet 0,1-3,0. Av de 47 olika odlingsplatserna som ingick i utredningen hade 25 värden under 0,5. Ett öppenhetsvärde på 0,35 tyder på ett begränsat vattenutbyte. Det faktum att platsen som avses för pilotprojektet ligger mer skyddat än de två befintliga odlingarna i området innebär sannolikt att vattengenomströmningen vid denna plats är mindre än vid de andra två. Emellertid är ett skyddat läge nära land en förutsättning för projektets genomförande eftersom kasskonstruktionen inte tål hård påfrestning från vågor och kräver tillgång till elström.

Enligt 4 kap. 1 § vattenlagen skall vattenfarlig verksamhet utövas så att ändamålet med verksamheten nås med minsta skada och olägenhet utan att kostnaderna för dessa hänsyn medför att verksamheten omöjliggörs. Miljöprövningsnämnden konstaterar att Östersjön är utsatt för hård belastning både via luften och från kustområdena. Forskning har visat att Östersjöns marina miljö och ekologiska system, på grund av Östersjöns speciella

egenskaper, är särskilt känsliga för påverkningar. Av förarbetena till vattenlagen framgår att övergödning är ett av de största vattenvårdsproblemen i saltsjön. Nämnden konstaterar att fiskodling belastar vattenmiljön med närsalter. Även om fiskodlingens bidrag till Östersjöns totala övergödningssproblem är relativt litet, är det ur ett åländskt perspektiv det största enskilda bidraget. Enligt den uträkning som Ålands landskapsregering har gjort över olika belastningskällors andel av totalbelastningen av fosfor och kväve år 2001 bidrog fiskodlingen med 66 % av den totala fosforbelastningen från land och 50 % av kväveutsläppen. Ålands landskapsregering har mot bakgrund av Östersjöns tillstånd, i likhet med riket och internationella samarbetsorgan som t.ex. Helsingforskommissionen (Helcom), satt upp en målsättning om att minska närsaltbelastningen på Östersjön. Nämnden konstaterar utgående från ovanstående att det är skäligt att begränsa verksamhetens belastning på vattenmiljön i enlighet med vad som stadgas i 4 kap. 7 § vattenlagen. Eftersom det rör sig om ett pilotprojekt som syftar till att utvärdera vilken belastningsminskning som kan uppnås med hjälp av teknik med täta kassar i åländska vatten är det emellertid svårt att beräkna den ansökta verksamhetens teoretiska belastning. Hur stor belastningsminskningen kan bli begränsas av vilka krav på närsalter fisken har för bibehållen tillväxt och välmående, utfodrings teknik, den utrustning som nyttjas i projektet samt av de foder som finns tillgängliga på marknaden. Nämnden konstaterar emellertid att ovanstående villkor medför att vattenområdet ej tillförs mer närsalter och att projektet medför en minskad belastning även om det inte går att säga hur stor denna blir. Ovanstående villkor avseende mängden i fodret tillåten fosfor och kväve har beräknats utifrån den mängd fisk sökanden ansökt om att få odla, de uppgifter sökanden lämnat om vilket foder som skall användas, en foderfaktor på 1,0 samt att fisken binder 0,4% fosfor och 2,75 % kväve. Nämnden konstaterar vidare att villkoret utformats så att det ligger i sökandens intresse att så långt som möjligt minimera foderförbrukningen vid den ansökta anläggningen, då det innebär att mer foder kvarstår för produktion vid de två befintliga sommarodlingarna. Villkorets utformning medför också att de befintliga odlingarnas verksamhet inte begränsas mer än nödvändigt. Miljöprövningsnämnden bedömer härmed att den reduktion villkoret medför för de befintliga sommarodlingarna inte är oskälig. Miljöprövningsnämndens villkor om att den specifika belastningen får vara högst 6 gram fosfor och 44 gram kväve följer av ovanstående förutsättningar vad avser tillåten mängd fosfor och kväve i fodret, fodrets sammansättning, antagen foderfaktor, de villkor som gäller för de befintliga sommarodlingarna samt de förutsättningar som följer av 5 kap. 9 § vattenlagen. Miljöprövningsnämnden konstaterar vidare att det foder som används vid fiskodling i Östersjön i huvudsak består av råvaror från fisk. Fiskodling innebär därmed en indirekt påverkan på ekosystemen, varför nämnden anser att det är skäligt att sökanden, i enlighet med kravet i 7 § miljöskyddslagen på tillräcklig kunskap om verksamhetens miljökonsekvenser och kravet i 4 § miljöskyddslagen på förebyggande av skada därav, så långt det är möjligt begär in uppgifter från leverantören om att fångst och tillverkning har skett enligt gällande lagar, överenskommelser och enligt etiska samt miljömässigt godtagbara metoder och principer.

För att i enlighet med 4 § och 22 § miljöskyddslagen uppnå tillräckligt miljöskydd, förebygga olägenhet för människors hälsa och i enlighet med 4 kap. 1 § och 4 § i vattenlagen måna om enskilda och allmänna intressen åläggs tillståndshavaren i enlighet med miljöskyddslagen 25-26 §§ nödvändiga villkor om hänsyn till samfärdseln, att hantera ämnen och avfall på ett miljömässigt godtagbart sätt samt att utföra driftskontroll. Tillståndshavaren åläggs därför att hantera kemikalier, smittämnen och avfall, utföra ett kontrollprogram, upprätthålla en skötseljournal samt sammanställa dessa uppgifter i en årsrapport till tillsynsmyndigheten i enlighet med vad som sägs i ovanstående villkor. Miljöprövningsnämnden anser härmed att ställda villkor utgör ett sådant skydd att verksamheten ej står i strid med vad som stadgats i vattenlagens 4 kap. 1 och 4 §§ om enskilda och allmänna intressen.

Miljöprövningsnämnden konstaterar att tekniken med täta kassar kräver en plats med mindre genomströmning men att belastningen av närsalter på vattenmiljön jämfört med traditionella nätkassar minskar. Miljöprövningsnämnden anser att ett projekt som syftar till att pröva ut en teknik som kan innebära minskad olägenhet för vattenmiljön är förenlig med vattenlagens syfte och då miljötillståndet innehåller stränga villkor för förebyggande av förorening och begränsning av fiskodlingsverksamhetens belastning, vilka ges med stöd av 25-26 §§ i miljöskyddslagen och 4 kap. 7 § vattenlagen är nyttan av att verksamheten får bedrivas på den avsedda platsen betydlig i förhållande till den skada, men eller annan förlust av förmån som kan följa av att verksamheten tillåts så som stadgas i 4 kap. 3 § vattenlagen.

Villkoren har utformats i syfte att tillse att ändamålet med verksamheten nås med minsta olägenhet för miljön, utan att kostnaderna för dessa hänsyn medför att verksamheten omöjliggörs. Verksamhetsutövaren svarar enligt 4-5 §§ miljöskyddslagen och 4 kap. 7 § vattenlagen, oavsett givna villkor, för att miljöförorening förebyggs, undanröjs och begränsas samt för att försämring av vattenkvaliteten förhindras, så även efter det att verksamheten avslutats i enlighet med vad som sägs i 52 § miljöskyddslagen och 4 kap. 7 § vattenlagen.

Med ovanstående motiveringar finner miljöprövningsnämnden grund för beviljande av tillstånd för pilotprojekt med odling av fisk i täta kassar i Brändö kommun

Tillämpade lagrum

- Landskapslag om miljöskydd och miljötillstånd (30/2001): 1 §, 3-9 §§, 11 §, 22-26 §§, 28 § och 52 §.
- Vattenlag för landskapet Åland (61/1996): 1 kap 1 § och 3 §, 2 kap. 2-3 §§, 4 kap. 1, 3-7 §§, 5 kap. 1 § 1 mom., 4 §, 9 § 2 mom., 6 kap. 4-5 §§, 18 § punkt j), 23 och 28-29 §§, 7 kap. 4 §, 6 § och 8 §, 8 kap 1 §.
- Landskapsförordning om miljöberättelser och miljökonsekvensbedömningar (10/2000) 5 §
- Landskapslag om renhållning (91/1998) 1§ 1 mom., 4b §, 8a-8f §§, 14 § 1-2 mom., 16a §, 28b §
- Landskapslag om Ålands miljöprövningsnämnd (65/1997)
- Landskapslag om tillämpning i landskapet Åland av riksförfattningar om kemikalier (32/1990)
- Ålands Landskapsstyrelsens beslut om regler för eldning av avfall (35/2003) 2 §.
- Europaparlamentets och rådets förordning nr 1774/2002 om hälsobestämmelser för animaliska biprodukter som inte är avsedda att användas som livsmedel.

Avgift

För detta tillståndsbeslut uppbärs:

Avgift enligt avgiftstaxa	841,00 €
<u>Annonskostnader</u>	<u>436,83 €</u>
Totalt	1277,83 €

Bilagor

1. Ärendehantering
2. Fiskodlingens placering
3. Besvärсанvisning

Detta beslut har upprättats i två likalydande exemplar. Ett exemplar sänds till sökanden med mottagningsbevis och ett arkiveras vid Ålands miljöprövningsnämnd.

Lars Janlöv
Ordförande

Sofi Helenius
Föredragande

Ärendehantering

Ansökan inkom till miljöprövningsnämnden den 22.02.2005.

Kungörelse av ansökan

Ansökan kungjordes under tiden 29.03.2005 – 19.04.2005 på Brändö kommunkansli och Ålands landskapsregerings anslagstavor. Kungörelsen fanns införd i Tidningen Åland och Nya Åland. Alla kända sakägare delgavs kännedom om ansökan per brev. I kungörelsen och delgivningen framgick att vem som helst hade rätt att skriftligen yttra sig över ansökan inom ovannämnda tid.

Utlåtanden

Miljöprövningsnämnden har begärt och erhållit utlåtande från Ålands landskapsregering. Brändö kommun har avstått från att lämna utlåtande.

Yttranden

Under kungörelsetiden har ett yttranden inkommit till miljöprövningsnämnden.

Förklaring

Sökanden har inkommit med förklaring.

Kungörelse av beslut

Tillståndsbeslutet sänds till sökanden per post. Beslutet kungörs på Brändö kommuns och Ålands landskapsregerings anslagstavor och en kopia av beslutet finns under denna tid framlagd för allmänheten på kommunkansliet och på Ålands landskapsregerings registratorskansli. Beslutet finns även tillgängligt på Internet på Ålands miljöprövningsnämnds hemsida, www.mpn.aland.fi.

Alla kända sakägare delges kännedom om beslutet per brev. I kungörelsen framgår att sakägare kan anföra besvär över lagligheten av beslutet hos Ålands förvaltningsdomstol.